

Hvordan opfattes påskens begivenheder af muslimer?

af Lissi Rasmussen, stiftspræst, dr.theol.

Når Koranen afviser, at Jesus blev korsfæstet og genopstod tre dage efter, er det ikke så meget af historiske grunde som af teologiske. Påskens begivenheder passer ikke ind i islamisk teologi. I islam er det vigtigt at fastholde Guds storhed og herlighed, som triumferer åbenlyst som sejr. Korsfæstelsen opfattes af muslimer som en svaghed hos Gud, et nederlag for Guds profet. Guds herlighed og storhed viser sig ikke i en lidende Guds Søn (eller profet) på et kors.

Shiittisk lidelsesteologi

I den shiittiske del af islam (ca.10%) er tanken om sonoffer langt mindre fremmed. Her findes tolkninger og symboler, der på en dramatisk måde udtrykker tanken om et lidende samfund af troende. Her er der måder at forklare og formulere lidelsen på og det faktum, at det onde eksisterer og udøves i vidt omfang, mens det gode bliver undertrykt. Dette hænger sammen med de lidelser, der påførtes imam *Husayn* (Muhammads nevø), som shiitterne ønskede som leder af det islamiske samfund. Husayn og hans folk blev massakreret af *sunni*-dynastiets hære i et slag ved *Kerbala* i Irak år 680. Her triumferede iflg. shiitterne det onde over det gode, og de uskyldiges lidelser blev et tegn på guddommelig forkærlighed og magt og tolkes som et frivilligt sonoffer for muslimers synd. Husayn blev martyr, der har stedfortrædende magt på sit folks vegne ved udgydelse af sit blod. Aktivt martyrium er at følge i Husayns fodspor.

Ofring og Guds indgriben

Når det gælder de historiske begivenheder i relation til Jesu skæbne, er der afgørende uenighed mellem kristne og muslimer. Men der er parallelle tanker om ofring, Guds indgriben og overvindelse af det onde. Både den kristne påske og den muslimske offerfest (*Eid al-Adhâ*), som fejres i tilknytning til pilgrimsrejsen til Mekka, handler om ofring af en søn og om Guds indgriben. I påsken fejrer kristne, at Gud ofrer sin søn, Jesus for menneskers skyld, og at Gud griber ind og lader Jesus opstå fra de døde - som tegn på Guds altopofrende og betingelsesløse kærlighed og tilgivelse. Muslimernes offerfest handler om *Abrahams* villighed til at ofre sin søn, *Ismail* (og ikke broderen, *Isak* som i den gammeltestamentlige beretning). Ifølge Koranen greb Gud ind og sendte en vædder, som Abraham ofrede i stedet for sin søn.

Begge højtider forbinder ofring med overvindelse af det onde. Da Gud prøvede Abraham ved at befale ham at ofre det kæreste han ejede, fortælles det i muslimsk tradition, forsøgte Satan at få Abraham til at være ulydig overfor Gud. Men Abraham jog fristeren bort med stenkast. Hans tro på Gud var så stærk, at han fornægtede det onde. Derfor kaster de muslimske pilgrimme sten mod tre søjler i *Mina* (udenfor Mekka) som tegn på at de forkaster det onde, bekæmper fristelsen i lydighed mod Gud.

Et liv i trofasthed overfor Gud

Ligesom offerfesten markerer, at muslimer bør gå i Abrahams fodspor, fornægte det onde og være lydige mod Gud, indebærer påsken også, at kristne må være villige til at gå i Jesu fodspor, dvs. tage lidelsen på sig, ofre sig selv for andre menneskers skyld. Det understreges i begge højtider, at det er vigtigt at leve sit liv i trofasthed overfor Gud og kæmpe imod det onde.

Selv om der således er paralleltanker, mener jeg ikke, kristne og muslimer kan fejre hinandens højtider. Fejrer man en højtid, er man med i den og identificerer sig med den. Men det kan være naturligt der, hvor man har et fællesskab på tværs af religiøse og kulturelle forskelle – i respekt for hinandens tro – at være til stede i hinandens højtider.